

255  
Stokholmis, 6. augustil 1947.

Lugupeetud hra O.Paas.

Teie 22. juulil s.a. kirjutatud lahke kirja kättesaamist kinnitan sudanliku tänuga. Sellega seoses on mul vastata järgmist.

Eesti Korrespondents-Instituut on meeleldi nõus tegema kõik, mis on meie võimuses, et aidata Inglismaale siirdunud eesti noori nende edasiõppimises. Kahjuks aga ei ole meie Korrespondents-Instituudil praegu vastavat kursust. Meil on küll 4-klassiline reaalkool, kuid see töötab vastava Rootsi koolisüsteemi ja kavade kohaselt, välja arvatud eesti keele kursus, mis on koostatud 1937.a. eesti 3-klassilise reaalkooli (resp. progümnaasiumi III, IV ja V klassi) kavade alusel. Ka õpperaamatuteks on ette nähtud igas aines vastavad rootsikeelsed õpikud. Seega ei saaks meie keskkooli-kursus Teie õpilaste soove rahuldada, pealegi puudub meil gümnaasiumi (resp. gümnaasiumi viimaste) klasside kursused täielikult ega ole meil siin mingeid eesti-keelseid gümnaasiumiõpikuid.

Instituudi Kuratoorium kaalus Teie kirjas mainitud probleeme põhjalikult (koosolekust võttis osa ka hra O.J. Lauri, kes on Stolzenau gümnaasiumiga üsna hästi kursis) ja jõudsimine järgmisele seisukohale. Põhimõtteliselt oleme igati nõus koostama kõik õppekirjad kogu gümnaasiumi kursuse ulatuses eesti kavade alusel. Kuid see läheb üsna kalliks. Nagu Teie kirjast nähtub, Te vahest ei vajagi enam kogu gümnaasiumi kursuse ulatuses õppekirju. Kuipalju ja missuguses ulatuses Te vajate, seda on meil siin raske otsustada. Kas poleks mõeldav, et nõutava kursuse koostamisele asuksid Inglismaal olevad eesti gümnaasiumide õpetajad, sest Teil on kõige

hõlpsam selgitada kursuse ulatust iga aine kohta üksikute klasside järgi. Koostatud õppekirjade käsikirjad oleme nõus siin paljundama soovitud arvul. Detailne levitamine toimuks juba Inglismaal vastava keskuse kaudu. Ka kontroll-tööde läbivaatamine ja hindamine toimuks vastavate õppe-jõudude poolt Inglismaal, nagu see on loomulik korrespon-dents-kursuse puhul. Klassi- või koolikursuse lõppeksamid toimuksid vastava eksamikomisjoni ees.

Samas asjas kirjutas mulle ka hra Torma, kellele ma ka saatsin samasisulise vastuse kui Teile. Ka viibis siin hiljuti dr. Aruja Londonist. Temaga oli mul samas asjas pikem nõupidamine, kus jõudsime samale seisukohale. Kui Teile koos oma kolleegidega vajalikuks peate, siis võib kaalumisele tulla Rootsi Eesti Korrespondents-Instituudi osakonna asutamine Inglismaale. Sellega lülitute meie ma-jandusse ja saate ka vastavat fiksumit, mis võiks võimal-dada tagasihoidlikku äraelamist. Ms. on meil kavas lähemal ajal alustada erikursusega inglise keele alal, kus on üheks õppejõuks pr. E. Hünerson. Selleks on meil vaja kohe vasta-vat esindajat. Kas oleks mõni õpetaja nõus need kohustused enda peale võtma? Muidugi vastava tasu alusel. Sellega tekiks vähehaaval ka Inglismaal teatav keskus hariduslike küsimuste korraldamiseks; samal viisil kujunes ka Rootsis pikema aja kestel E. Korrespondents-Instituut.

Ka Teile kirjas puudutatud emakeelsete algkoolide korraldamine Inglismaal oli mul dr. Arujaga keskustelu teemaks. Mõningail põhjusil on praegu veel varajane avalda-da üksikasju, kuid väljavaateid on. Tuleb veidi oodata veel mõningate üksikasjade selgumist. Tuleb leida 1 - 2 inimest, kes hakkaksid eeltöid tegema, kavu koostama jne.

Kuidas ja missuguses ulatuses on meil koostatud matemaatika-kursus, selleks saadan ühe eks. kursuse igast õppekirjast.

Parimate tervitustega J.R.

/Herman Rajamaa/

saadik  
2842  
2